

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 13 september 2007

inzake een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag

(Zaak COMP/E-2/39.141 — Fiat)

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2007) 4274)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(2007/841/EG)

- (1) Deze beschikking is gegeven overeenkomstig artikel 9, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag⁽¹⁾ en is gericht tot Fiat Auto SpA (hierna „Fiat”); zij heeft betrekking op de verstrekking van technische informatie met het oog op de reparatie van voertuigen van de merken Fiat, Alfa Romeo en Lancia.
- (2) Technische informatie bestaat uit gegevens, procedés en instructies die noodzakelijk zijn om de ondeugdelijke/defecte/versleten onderdelen van een motorvoertuig na te zien, te repareren en te vervangen of om gebreken in een voertuigstelsel te verhelpen. Zij omvat zeven hoofdcategorieën:
- algemene parameters (documentatie over alle referentiewaarden en instelpunten van de meetbare waarden met betrekking tot het voertuig, zoals koppelafstelling, remspeling, hydraulische en pneumatische druk);
  - diagrammen en beschrijvingen van de fasen van reparatie- en onderhoudswerkzaamheden (servicehandleidingen, technische documenten zoals bouwplannen, de beschrijving van het gereedschap dat wordt gebruikt om een bepaalde reparatie uit te voeren, en diagrammen zoals bedradingschema's en hydraulica);
  - tests en diagnoses (inclusief diagnostische foutcodes en troubleshooting-codes, software en andere informatie die nodig is om gebreken aan voertuigen te diagnosticeren); deze informatie is grotendeels, maar niet volledig, opgenomen in gespecialiseerd elektronisch gereedschap;
  - codes, software en andere informatie die nodig is om de elektronische controle-eenheden („electronic control units — ECU's”) waarmee een voertuig is uitgerust, te herprogrammeren, opnieuw af te stellen of te herstarten. Deze categorie houdt verband met de vorige categorie, aangezien vaak hetzelfde elektronische gereedschap wordt gebruikt om een defect te diagnosticeren en vervolgens de noodzakelijke aanpassingen te doen via de ECU's om het defect te verhelpen;
- informatie over onderdelen, zoals onderdelencatalogi met codes en beschrijvingen, en voertuigidentificatiemethoden (d.w.z., gegevens betreffende een specifiek voertuig waarmee een reparateur de individuele codes kan identificeren van de onderdelen die bij de assemblage zijn gemonteerd, evenals de dienovereenkomstige codes van compatibele originele vervangingsonderdelen voor dat bepaalde voertuig);
- bijzondere informatie (terugroepberichten en kennisgeving van geregeld voorkomende defecten);
- opleidingsmateriaal.
- (3) In december 2006 leidde de Commissie de onderzoekprocedure in, en richtte zij een voorlopige beoordeling aan Fiat waarin zij meedeelde dat de overeenkomsten van de onderneming met haar servicepartners aanleiding gaven tot twijfels over de verenigbaarheid ervan met artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag.
- (4) Volgens de voorlopige beoordeling van de Commissie leek Fiat te hebben verzuimd om, ruim na het verstrijken van de in Verordening (EG) nr. 1400/2002 van de Commissie van 31 juli 2002 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het Verdrag op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de motorvoertuigensector⁽²⁾ genoemde overgangperiode, bepaalde categorieën technische informatie vrij te geven. Bovendien had Fiat toen de Commissie het onderzoek instelde, nog geen effectief systeem tot stand gebracht om onafhankelijke reparateurs zonder verdere verplichtingen toegang te verschaffen tot deze technische informatie. Fiat heeft de toegankelijkheid van haar technische informatie in de loop van het onderzoek van de Commissie weliswaar verbeterd, met name door speciaal daarvoor in juni 2005 een website op te zetten („TI-website”), maar de aan onafhankelijke reparateurs beschikbaar gestelde informatie leek nog steeds onvolledig.

⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 203 van 1.8.2002, blz. 30.

- (5) De Commissie stelde in haar voorlopige beoordeling vast dat de relevante markten die door de betrokken praktijk werden beïnvloed, de markt voor het verrichten van reparatie- en onderhoudsdiensten aan personenauto's was en de markt voor de verstrekking van technische informatie aan reparateurs. De erkende netwerken van Fiat hadden zeer grote marktaandeelen op de eerste van deze markten, terwijl Fiat op de tweede markt de enige leverancier was die alle technische informatie kon verstrekken die de reparateurs van haar voertuigen nodig hadden.
- (6) In feite verlangen de overeenkomsten van Fiat op het gebied van service en onderdelendistributie van de leden van de erkende netwerken dat zij een volledig gamma van merkspecifieke reparatiediensten kunnen uitvoeren, en dat zij optreden als groothandelaren in onderdelen. De Commissie vreest dat de mogelijke negatieve effecten van dergelijke overeenkomsten kunnen worden versterkt doordat Fiat onafhankelijke reparateurs geen passende toegang verleent tot technische informatie, en daardoor ondernemingen uitsluit die, in het kader van een ander bedrijfsmodel, bereid en in staat zouden zijn reparatiediensten aan te bieden.
- (7) De voorlopige conclusie van de Commissie was dat de regelingen die Fiat had getroffen om technische informatie aan onafhankelijke reparateurs te verstrekken niet overeenkwamen met de behoeften van deze reparateurs, noch wat de reikwijdte van de beschikbare informatie, noch wat de toegankelijkheid ervan betreft, en dat deze handelwijze in combinatie met soortgelijke praktijken van andere autoproducenten, mogelijk heeft bijgedragen tot een verzwakking van de marktpositie van onafhankelijke reparateurs. Hierdoor kan de consument op zijn beurt in hoge mate zijn benadeeld doordat er sprake was van een belangrijke beperking van de keuze aan onderdelen, hogere prijzen voor reparatiediensten, een minder grote keuze aan reparatiebedrijven, potentiële veiligheidskwesaties, en geen toegang tot innovatieve reparatiebedrijven.
- (8) Bovendien zou het kennelijke verzuim van Fiat om onafhankelijke reparateurs een passende toegang tot technische informatie te verstrekken, erin kunnen resulteren dat de overeenkomsten met haar servicepartners niet in aanmerking komen voor de uitzondering van Verordening (EG) nr. 1400/2002; immers krachtens artikel 4, lid 2, van die verordening is de daarin vervatte uitzondering niet van toepassing wanneer de leverancier van motorvoertuigen weigert onafhankelijke reparateurs toegang te verlenen tot technische informatie, diagnose- en andere apparatuur, gereedschap, met inbegrip van eventuele relevante software of de opleiding die noodzakelijk is om deze motorvoertuigen te kunnen repareren en onderhouden. Zoals in overweging 26 van de verordening wordt verduidelijkt mogen de toegangsvoorwaarden in geen geval tussen erkende en onafhankelijke marktdeelnemers discrimineren.
- (9) Ten slotte kwam de Commissie tot de voorlopige conclusie dat de overeenkomsten tussen Fiat en haar erkende reparateurs, gezien het gebrek aan toegang tot technische informatie, vermoedelijk niet in aanmerking kwamen voor de uitzondering van artikel 81, lid 3.
- (10) Op 22 januari 2007 deed Fiat bepaalde toezeggingen om aan de bezorgdheden tegemoet te komen die de Commissie in haar voorlopige beoordeling te kennen had gegeven.
- (11) Volgens deze toezeggingen wordt de reikwijdte van de te verstrekken informatie bepaald door het beginsel van non-discriminatie tussen onafhankelijke en erkende reparateurs. In dit verband zal Fiat ervoor zorgen dat alle technische informatie, gereedschap, uitrusting, software en opleiding die noodzakelijk zijn voor de reparatie en het onderhoud van haar voertuigen en die aan erkende reparateurs en/of onafhankelijke importeurs in alle EU-lidstaten door of namens Fiat worden verstrekt, ook aan onafhankelijke reparateurs ter beschikking zullen worden gesteld.
- (12) In de toezeggingen wordt nader bepaald dat „technische informatie” in de zin van artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1400/2002 alle informatie omvat die met het oog op de reparatie of het onderhoud van motorvoertuigen van de merken Fiat, Alfa Romeo en Lancia aan erkende reparateurs wordt verstrekt. Het gaat met name om software, foutcodes en andere parameters, met inbegrip van de update daarvan, die nodig zijn voor werkzaamheden aan elektronische controle-eenheden (ECU's) met het oog op het invoeren of herstellen van de door Fiat aanbevolen afstellingen, methoden voor voertuig-identificatie, onderdelencatalogi, praktische oplossingen op basis van praktijkervaring met betrekking tot problemen die bij en met een bepaald model of bepaalde serie vaak voorkomen, en terugroepberichten of andere berichten over reparaties die door erkende reparateurs kosteloos kunnen worden uitgevoerd.
- (13) Toegang tot gereedschap omvat toegang tot elektronische diagnoseapparatuur en ander reparatiegereedschap, met inbegrip van de desbetreffende software, de periodieke update daarvan, alsmede serviceverrichtingen voor dat gereedschap.
- (14) De toezeggingen verbinden Fiat en met Fiat verbonden ondernemingen, maar zijn niet rechtstreeks verbindend voor onafhankelijke importeurs van motorvoertuigen van de door Fiat geproduceerde merken. Fiat is daarom bereid in lidstaten waar zij via onafhankelijke importeurs voertuigen van de merken Fiat, Alfa Romeo en/of Lancia distribueert, alles in het werk te stellen om deze importeurs contractueel te verplichten onafhankelijke reparateurs kosteloos en op niet-discriminerende wijze via hun nationale commerciële websites alle technische informatie of taalversies van technische informatie te verstrekken die zij in de lidstaat waar zij actief zijn ter beschikking hebben gesteld van erkende reparateurs en die niet op de TI-website beschikbaar is voor onafhankelijke reparateurs.

- (15) Overeenkomstig overweging 26 van Verordening (EG) nr. 1400/2000 is Fiat evenwel niet verplicht onafhankelijke reparateurs technische informatie te verstrekken die een derde in staat kan stellen in het voertuig gemonteerde anti-diefstalapparatuur te omzeilen of buiten werking te stellen en/of elektronische apparatuur te herijken⁽¹⁾ of apparatuur te manipuleren die de snelheid van motorvoertuigen begrenst. Zoals elke uitzondering in het kader van de EU-wetgeving, moet overweging 26 strikt worden uitgelegd. In de toezeggingen wordt gesteld dat, indien Fiat zich op de uitzondering beroept als grond voor haar weigering om onafhankelijke reparateurs toegang te bieden tot technische informatie, zij er wel op dient toe te zien dat de geweigerde informatie zich beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de in overweging 26 bedoelde bescherming te bieden en dat het ontbreken van de desbetreffende informatie onafhankelijke reparateurs er niet van weerhoudt andere dan de in overweging 26 bedoelde verrichtingen uit te voeren, met inbegrip van werkzaamheden aan apparaten zoals elektronische controle-eenheden voor motorbesturing, airbags, voorspanners voor veiligheidsgordels of elementen van de centrale vergrendeling.
- (16) Artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1400/2002 bepaalt dat technische informatie beschikbaar moet worden gesteld op een wijze die evenredig is met de behoeften van de onafhankelijke reparateur. Dit houdt zowel in dat de informatie zonder verdere verplichtingen ter beschikking wordt gesteld, als dat bij het vaststellen van de prijzen rekening wordt gehouden met de mate waarin de onafhankelijke reparateurs gebruikmaken van de informatie.
- (17) Overeenkomstig dit beginsel wordt in de toezeggingen nader bepaald dat Fiat ervoor zorgt dat de TI-website alle technische informatie bevat over modellen die na 1996 op de markt zijn gebracht, en erop toeziet dat alle bijgewerkte informatie steeds op de TI-website of een nieuwe website waarop dergelijke informatie wordt gepubliceerd, beschikbaar is. Verder dient Fiat er te allen tijde op toe te zien dat de website gemakkelijk te vinden is en een gelijkwaardige functionaliteit biedt als de methoden die worden gebruikt voor het verstrekken van technische informatie aan leden van de erkende netwerken van Fiat. Wanneer door Fiat of met Fiat verbonden ondernemingen technische informatie in een bepaalde EU-taal aan erkende reparateurs wordt verstrekt, zorgt Fiat ervoor dat deze taalversie van de informatie onmiddellijk op haar website wordt geplaatst.
- (18) De volgende drie categorieën technische informatie staan nog niet op de TI-website, maar Fiat heeft toegezegd deze vóór 31 december 2007 op de website te plaatsen:
- vertalingen in plaatselijke talen van technische informatie waarover Fiat momenteel nog niet beschikt,
- maar die door haar onafhankelijke importeurs in de betrokken EU-lidstaten wordt verstrekt;
- berichten over reparaties die binnen het erkende reparatienetwerk kosteloos kunnen worden uitgevoerd, en
  - lijst van de in overweging 21 hieronder bedoelde bemiddelingscentra.
- (19) In de toezeggingen wordt nader bepaald dat de kostenstructuur van Fiat voor toegang tot de site gebaseerd zal zijn op de kosten van een jaarabonnement op het volledige pakket CD-ROMs dat de onderneming aan haar erkende reparateurs ter beschikking stelt, dat wil zeggen 3 356 EUR, plus 65 EUR voor de onderdelencatalogus en een extra maandelijkse bijdrage van 134 EUR voor updates. Om aan het in de verordening genoemde evenredigheidsbeginsel te voldoen is Fiat echter bereid de kosten voor toegang pro rata per maand, week, dag en uur in rekening te brengen voor 3 EUR per uur, 22 EUR per dag en 350 EUR per maand voor elk merk. Fiat is bereid deze kostenstructuur voor de toegang tot de site te handhaven en de kosten niet méér te verhogen dan het gemiddelde inflatiepercentage in de Europese Unie gedurende de gehele geldigheidsduur van de toezeggingen.
- (20) De toezeggingen van Fiat doen geen afbreuk aan bestaande of toekomstige vereisten op grond van de Gemeenschapswetgeving of de nationale wetgeving, die de reikwijdte van de technische informatie welke Fiat ter beschikking moet stellen van onafhankelijke bedrijven kunnen uitbreiden en/of gunstiger methoden kunnen voorschrijven voor de beschikbaarstelling van dergelijke informatie.
- (21) Wanneer een onafhankelijke reparateur of vereniging van dergelijke reparateurs hierom verzoekt, is Fiat bereid akkoord te gaan met een bemiddelingsmechanisme voor geschillenbeslechting met betrekking tot het verschaffen van technische informatie. Deze bemiddeling vindt plaats in de lidstaat waar de verzoekende partij is gevestigd overeenkomstig de regelgeving van een erkend plaatselijk bemiddelingscentrum. De bemiddeling doet geen afbreuk aan het recht om zich tot de bevoegde nationale rechtbank te wenden.
- (22) Gezien deze toezeggingen komt de Commissie tot de conclusie dat er niet langer gronden voor een optreden harerzijds bestaan. De toezeggingen zijn verbindend tot en met 31 mei 2010.
- (23). Het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities heeft op 9 juli 2007 een gunstig advies uitgebracht.

⁽¹⁾ Dat wil zeggen de oorspronkelijke instelling van een ECU op een niet door Fiat aanbevolen manier te wijzigen.